

בכורות פרק ו על אלו מומין דף לח

שיוצא מהחלק השחור ונכנס ללבן אינו מום, בברייתא כתוב שזו דעת ר' יוסי שסובר שאין מומים בלבן שנחשב רק לשומן של העין שכתוב **"יצא מחלב עיניו"** אבל ר"מ חולק ואומר שתכלול הכוונה כל דבר המבלבל את העין בין שחור שנכנס ללבן ובין לבן שנכנס לשחור. חלזון נחש נחשב למום והוא בשר מיותר המכסה את האישון.

חורוור הוא טיפות לבנות בעין ונחשב לקבוע אחרי 80 יום, ר' חנניא בן אנטיגנוס אומר שבודקים אותו ג' פעמים בכל 26.5 ימים. מים הזולגים מהעין נחשבים למום קבוע אם עשו את רפואתו ולא התרפא והוא לאכול תבן של בית הגשמים לח ויבש יחד או לח ואחריו יבש, אבל אם אכל יבש ואחר כך לח או שאכל תבן של בית השלחים אין זה רפואה ולא סימן שהוא מום קבוע, וצריך לאכול רפואה זו ג' חדשים תבואת אדר וחצי ניסן הם לח ואלול וחצי תשרי הם יבש והסתפקה הגמ' האם צריך לאכול את התבואה בזמנה או שהכוונה לתבואה זו בכל ימי השנה. כמות התבואה שצריך לאכול היא כגרוגרת מכל סוג, הסתפקו בא"י האם חייב לאכול בסעודה הראשונה או אפילו בכל סעודה, אם בסעודה הראשונה הסתפקו האם קודם האכילה או אפילו אחריה, קודם שתיה או אפילו לאחריה, כשהוא משוחרר או אפילו כשהוא קשור, עם עוד בהמות או אפילו כשהוא לבדו, בשדה או אפילו בעיר. המשנה היא כדעת ר' יהודה אבל ר' מאיר סבר שחורוור נחשב לקבוע לאחר 40 יום ומים נחשבים לקבוע לאחר 80 יום.

כלי חרס אינו מקבל טומאה מגבו אלא מאוויר תוכו, שאר כלים מקבלים טומאה בנגיעה בין מתוכם ובין מגבם, מדאורייתא משקים אינם מטמאים כלים וגזרו חכמים שמשקים מטמאים כלים משום משקה זב וזבה שהם אב הטומאה, העיד חזקיה אבי עקש לפני רבן גמליאל שכלי עץ שאין לו בית קיבול אלא מיועד למדרס כגון כיסא אין הבדל בין הצד שמשתמשים בו לצד השני שאינו בשימוש ואם נגע משקה טמא באחד מהם נטמא כולו, אבל כלי עץ שיש לו בית קיבול כגון כוס שנגע משקה בתוכו נטמא כולו אבל אם נגע משקה בגבו לא נטמא תוכו כמו כלי חרס משום תקנת חכמים שיהיה היכר לטומאת משקים שהיא מדרבנן ולא לשרוף עליה תרומה וקדשים.

גולגולת שאינה שלמה לא מטמאה באוהל, שיעור חסרונה ב"ה אומרים כדי שיינטל מהחי וימות והסביר שמואל שהוא גודל סלע, ובית שמאי אמרו כמלא מקדח ונחלקו בשיעור זה ר"מ אמר מקדח קטן של רופאים וחכמים אמרו מקדח גדול שהיה בלשכה, במשנה כתוב ששיעור מלא מקדח של לשכה הוא בגודל סלע נירונית שהוא גדול מסלע רגיל, ואפילו מקדח קטן לשיטת ר"מ גדול מסלע רגיל שהרי בכל מקום דעת ב"ש לחומרא חוץ מ6 מקומות ידועים.

המשנה מונה מומים קבועים בעין: עפעף של עין שניקב או נפגם או נסדק נחשב למום הנקרא **"חרוץ"**. קרום מעל החלק השחור של העין אם הקרום שחור ונראית העין שקועה או שקרום לבן ונראית העין בולטת הרי זה מום, אבל הפוך קרום שחור צף וקרום לבן שקוע אינו מום. תכלול הוא חוט לבן היוצא מהחלק הלבן ונכנס לחלק השחור ונחשב למום קבוע אבל חוט שחור